

könyvi nehézségeiről dr. *Beck Salamon*, a külföldi ügyvédi helyettesítésről dr. *Király Ferenc* és az utódállamok ügyvédi kongresszusának szervezeti kérdéseiről dr. *Varannai István* tartott előadást. A rendkívül érdekes és magasszintű általános vita után az egyes problémák részletes kidolgozására albizottságokat választottak, amelyek előadóiként a magyar delegátusok szerepelnek.

A második nap dr. *Ettinger Márkus* elnöklelte mellett az albizottságok jelentésének tudomásulvétele után kizárólag az organizáció kérdéseivel foglalkozott. Az osztrák javaslatot dr. *Ettinger Márkus*, a magyar javaslatot dr. *Varannai István* ismertette és indokolta. A konferencia a magyar javaslatot fogadta el és egyhangu határozattal mondotta ki az utódállamok ügyvédi kongresszusának összehívását és az állandó szervezet létesítését. Az ülés dr. *Franz Weisstl*, dr. *Wolf*, dr. *Klouda* és dr. *Nyulász János*, az osztrák, cseh és magyar delegációk vezetőinek emelkedett hangú, a konferencia jelentős eredményeit méltató zárószavaival végződött.

Nemzetközi ügyvédunió.

A világnak a háboru úszkein megindult nagy ujjáépítő tevékenysége hatalmas összekötőutakat kapcsolt a romjaikból feléledő nemzetek közé. A népek együttműködésének hatalmas élő szimbóluma: a *Nemzetek Szövetsége* felvirágoztatja védőpajzsa alatt a *Nemzetközi Kereskedelmi Kamarát*, a *Vöröskereszt Egyletek Ligáját*, a *Népszövetségi Ligák Unióját*, a *Szellemi Együttműködés Intézetét*, a *Szellemi Munkások Nemzetközi Szövetségét*, a *Nemzetközi Munkügyi Hivatalát*. A háboru után bekövetkezett új éra igazi diplomátái: a gyáros, a kereskedő, a bankár, a tudós és a gyakorlati szellemi pályák művelője ezeknek az intézményeknek konferencia-asztalai mellől irányítják ma már a világ sorsát.

Mi ügyvédek csak sokat dicsért hagyományos önzetlenségünkhöz maradtunk következetesek, amikor eddig szerényen megelégedve a háttérben maradó jogi tanácsadó hálátlan szerepével, az ujjáépítés nagy nemzetközi mozgalmában a bennünket kulturánknál és gyakorlati tudásunknál fogva méltán megillető helyeket nem foglaltuk el, de a hivatásunk kulturközösségéhez tartozóknak nemzetközi összekapcsolásával sem törődtünk. Az ügyvéd-társadalom az a kiapadhatatlan forrás, amelyből szükség esetén erőt és tudását minden ország pótolhatja; de már rég megszokták tőlünk, hogy a társadalmi és a gazdasági élet hivatásos elrendezői vagyunk ugyan, de a magunk védelméért, erőink egybefoglalásáért nem küzdünk.

Örömmel kell tehát köszöntenünk 'estvérszövetségünknek, a francia *Association**-nak és a belga *Fédération***-nak azt a

*) Az *Association Nationale des Avocats Inscrits aux Barreaux de France* nantesi kongresszusa; 1926. május 25—28.

**) A *Fédération des Avocats Belges* bruxellesi közgyűlése 1926. július 10-én.

telkes elhatározását, hogy a Nemzetek Szövetségének égisze alatt megszervezik és beiktatják a világ népeinek együttműködését irányító nagy nemzetközi intézmények sorába az ügyvédek nemzetközi unióját.

A francia iniciatívára alakuló Nemzetközi Ügyvédunió — Unio Internationale des Avocats, — alapszabálybeli céljaul a következőket tervezi:

„I. Az Ügyvédunió közreműködik a világ jogrendjének helyreállításában azáltal, hogy tanulmányozza a különböző nemzetek törvényalkotását és joggyakorlatát és kutatja a nemzetközi élet szükségletei által megkívánt, alkalmazandó eszközöket”.

„II. Az Unió valamennyi ország ügyvédi érdekképviseleteinek tagjai között állandó kapcsolatot és eszmecserét tart fenn abból a célból, hogy az igazságosság szellemének és a jog eszméjének fejlődését előmozdítsa úgy az államok, mint polgáraik között”.

„III. Az Unió ismerteti tagjaival a Nemzetek Szövetségének jogi tevékenységét és bekapcsolódik ez utóbbinak a lelkek kölcsönös megértését és lefegyverezését célzó művébe. — Az unió politikai vagy vallási jellegű akcióktól a legszigorubbán tartózkodik”.

Abból a megfontolásból, hogy az egyénenként való tagsági belépés rendszere az ilyen nagy nemzetközi szervezet valóban reprezentatív jellegét veszélyeztethetné és tárgyalásainál indokolatlanul is és feszélyezően helytelen arányú eltulodásokat eredményezhetne, az Unió szervezői azt a ma már a hasonló világin-tézményeknél (Nemzetközi Kereskedelmi Kamara, Népszövetségi Ligák Uniója, Vöröskereszt Egyletek Ligája) bevált elvet öhajtanák követni, hogy az Unió tagjai csak ügyvédi érdekképviseletek — kamarák és egyesületek, — tehát jogi személyek lehetnek.

Már az eddigiekből is láthatjuk, hogy a belga elgondolás és a friss erővel felpattant francia koncepció közt a tervezett nemzetközi alakulat céljai és működési köre tekintetében is nagy a különbség. Az évtizedek óta vajudó belga iniciativa mást nem akar, mint az ügyvédi kar konfraternális nemzetközi összefoglalását szigoruan az őket érdeklő hivatásbeli és jogi kérdések megvitatására. A franciák által életbe hivatandó Unió *bővebb és magasabb célok felé szárnyal: a Nemzetek Szövetsége nagy békeművének szolgálatában a jog uralmának helyreállítására akarja a mi nagy táborunkat felsorakoztatni elsősorban a lelkek közös egybeforrása és lefegyverzése érdekében. Ma a Nemzetek Szövetsége az a tekintélyt parancsoló hatalmas világorgánium, amely teret nyújthat munkakedvünknek és valóra válthatja jogászai és ügyvédei kívánalmainkat. „Nekünk, akik minden ország humanitárius eszméinek igazi zászlóvivői vagyunk, a Nemzetek Szövetségének égisze alatt kell tömörülnünk a béke-védelmére”.*

Appleton professzornak, az akciót kezdeményező Francia Ügyvédszövetség elnökének, a bruxellesi ügyvédnapon elhangzott lelkesítő szövege szerint „legyenek a Nemzetközi Ügyvédunió tagjai mindazok az ügyvédi érdekképviseletek, amelyek alapszabályaik elsejére hivatásbeli fenkölt ideálunk önzetlen követését tűzreik és amelyek jogosan büszkélkedhetnek azzal, hogy a törvényt és a jog eszméjét szolgálják! „Egysüljünk, hogy érezzük közös kötelességünket: a szellemi élet minden terepén tudniuk kell az embereknek arról, hogy mi történik közöttünk a jog világában. Elengedhetetlenül szükséges az, hogy a Szellemi Együttműködés Intézetében a világ tudósaival, a kultura tanultjaival, bárholnan jöjjenek is és bármelyik kategóriába tartoznak is, össze-

jöjjünk és a világ szellemi életének irányítói közt helyet foglaljunk“.

Örömmel tölti el tisztos multu, de fiatalos erejü Országos Ügyvédszövetségünket az, hogy a „brüsszeli bizottság“ a külföldi államok ügyvédi érdekképviselői közül az elsők közt kért fel bennünket arra, hogy a világszerte nagyjelentőségűnek ígérkező ügyvédi esemény előkészítésében velük közreműködjunk. Előszóval ígéretet nyertünk arra, is, hogy Szövetségünk az Unió párisi tanácsában is az alapítók díszes helyére fog kerülni.

Szövetségünknek a Nemzetközi Ügyvédunióban való működését alapszabályaink nemcsak lehetségessé teszik, de egyenesen előírják, hiszen újjászervezésünk alkalmával Szövetségünk zászlajára írta a magyar ügyvédségnek a nemzetközi jogi és kari életben való hivatott képviselését. Kibővített alapszabálybeli működési körünkhöz fartozik, hogy Szövetségünk „méltó szerepet biztosítson a magyar ügyvédségnek a nemzetközi élet jogfejlését és jogegységesítést célzó intézményeiben és ezzel kapcsolatosan szellemi együttműködést teremtsen a külföld hasonló érdekképviselőivel“.

Mit fog jelenteni nekünk, magyar ügyvédeknek a Nemzetközi Ügyvédunióban való részvételünk? Annak demonstrálását, hogy ezernyi kenyérgondtól, a lét küzdelmeitől megtépázottan sem veszítettük el lelkesedésünket hivatásunkért, ha alkalmunk nyílik küzdeni ideáljainkért. Idegen kartársainkkal versenyezve kívánunk résztvenni törekvéseikben a jogeszményeiért és az állandó béke áldásaiért, — ex jure pax oritur —; méltó helyet óhajtunk kiemelni a világ jogászainak építőmunkájánál. A magyar intelligencia legértékesebb tagjának, a magyar ügyvédnek munkája, tudása és önérzetes kívánsága az eddig vitt segítőtársi szerep homályából a népek napvilágára kerül: az Országos Ügyvédszövetségen és a Nemzetközi Ügyvédunióon keresztül eljut a Nemzetek Szövetségéig. A nemzetközi ügyvédi kamarában kettős célt fogunk tehát elérni: tisztességet és megbecsülést hazánknak, megismerést és tekintélyt a magyar ügyvédnek!

Dr. Király Ferenc.

Ügyvédi munka felhasználása és ügyvédi honorárium.

Felperesi ügyvéd alperesekkel egy részvénytársaság létesítését beszélte meg, amely részvénytársaságban az ügyvéd maga is résztvenni kívánt. A részvénytársaság előkészítő munkálatait az ügyvéd elvégezte, különböző tervezeteket készített, maga a részvénytársaság azonban nem jött létre, utóbb azonban az alperesek egy része egy más, később tényleg létrejött részvénytársaság bejegyzésénél részben mintául fel is használták. Az alsóbiróságok felperes ügyvédet keresetével elutasították, mert ügyvédi munkálataiért a megállapodás értelmében csak akkor ígértetett jutalom, ha „bizonyos eredmény“, nyilván a részvénytársaság létrejötte, eléretik. Ennek híján tehát a felperes követelése alaptalan. Ami az ügyvéd munkálatainak utólagos felhasználását illeti, erre vonatkozóan a Kuria ugyan-csak helybenhagyta az elutasító ítéletet a következő indokolással: „Amint a fellebbezési bíróság helyesen kiemelte az ügyvédi munkálatok a szerzői jog védelme alatt állóknak nem tekintendők és a fentiekre tekintettel csupán azért, mert felperes ügyvéd, külön kikötés nélkül adott esetben nem díjazandó“. P. VI. 5808/1925. Ez az utóbbi döntés nézetünk szerint helytelen nem-